

Moje soukromí – nesahat, nešťourat

Soukromí je osobní oblast jednotlivce nebo skupiny (například rodiny). V češtině zahrnuje schopnost či právo zadržovat informace o sobě, ale také hmotný a myšlenkový prostor subjektu. Ve většině států je soukromí chráněno zákonem. Soukromí zahrnuje ochranu osobních údajů, ochranu těla (intimní sféry), poštovní tajemství, listovní tajemství.

Tak přesně takto nebo ještě podrobněji popisuje slovo „soukromí“ většina encyklopedií. Tento vědecký pohled je jedna věc, ale jak vyjádřit náš osobní postoj k celosvětovému problému o soukromí? Co je to vlastně soukromí? Každý si myslí, že ví, ale zkuste si položit tuto otázku a jen tak někdo vám na ni neodpoví. Soukromí. Víme, že je to hodně intimní „věc“. Něco, co ke každému z nás patří již od narození. Nemůžeme si na to sáhnout, nemůžeme to ani cítit, a přesto víme, že je to důležité pro náš život. Kdyby se mě malé dítě zeptalo, jak vypadá soukromí, asi bych mu to vysvětlila takto: „Představ si kolem své postavy obrovský, hebký a průsvitný hedvábný šál, který pokrývá celé tvé tělo od hlavy až k patě. Je tak jemný, že skrz něj můžeš pozorovat svět okolo sebe. Můžeš dýchat, mluvit, smát se. Vůbec ho na svém těle necítíš, a přesto víš, že je tvou součástí. Ten závoj jako by držel všechna tvá tajemství, představy, vzpomínky a myšlenky přímo na tvém těle tak, abys o nich věděl, vzpomněl si na ně, kdykoliv budeš chtít, a věděl, že pod tímto závojem máš něco, co nemá nikdo jiný. Skrývá se v něm celá tvá osobnost. Jsou tam jen TVÉ zážitky, TVÉ vzpomínky, TVŮJ smutek, TVÉ štěstí. Ojedinelé věci, které ti nikdo nemůže vzít – zdánlivě. Ale pozor! Ten nádherný a hebký šál je sice dostatečně velký na to, aby tě celého zakryl, ale nikde na něm nenajdeš žádný knoflík, aby ti šál nespádl, nikde nenajdeš zip, aby ti ten hebký šál nemohl odváť vítr. A bohužel – ani klíčová dírka na šálkách nebývá. Cítíš, že na svém těle nosíš něco velkého a pro tvou osobnost silného, ale zároveň cítíš, jak lehce ti tento šál může odváť vítr, smočít déšť nebo se jen bezmocně díváš, jak ho z tebe strhávají mocní a zvědaví lidé. Tak přesně to je soukromí. Tvůj největší poklad, který však neuhlídá ani tisíc královských stráží.“

Tato pohádka o lehkém a hedvábném šálu je jen pouhým odrazem kruté reality každého z nás. Snad každý zažil situaci, kdy musel říci něco, co mu nebylo příjemné, protože to bylo něco, co měl vědět a uchovat v sobě jen on sám. V horším případě to za něj bylo řečeno nebo napsáno. Soukromí je zkrátka „věc“, která je křehčí než porcelánové nádoby, tenčí než list papíru a průsvitnější než fólie, ve které nosí děti vysvědčení. Snad nejlépe to vědí celebrity a mediálně známí lidé. Nezáleží na původu, na věku ani pohlaví. Bulvární časopisy si vezmou na paškál každého, kdo se zrovna namane. Není vůbec samozřejmostí, že když herec lidem vstoupí do domácnosti v jejich oblíbeném seriálu pomocí televizní obrazovky, vidí ho líbat se, svlékat se, smát se, plakat a o jeho roli vědí úplně všechno, že o něm musí vědět i věci, které dělá mimo obrazovku. V televizi totiž žije jiný život a doma také jiný. Televizní vystupování je jeho práce. On se nezajímá o to, co dělají diváci po skončení seriálu, ve kterém hraje, stejně tak se nemusí zajímat diváci a ostatní lidé o to, co dělá on, když zhasnou světla kamer. Horliví novináři si často vůbec neuvědomují, že narušují něco, co tvoří tu celistvou skořápku lidského těla a myšlení, a berou to nejcennější, co máme, co nám bylo „zdarma darováno“ při narození, to, co nám Bůh daroval a přitom pravil: „Toto je odraz

tvého života, tvé druhé já, právě sem se budeš uchylovat, až budeš chtít být sám sebou, tvůj originál, tvá stavební kostka pro vytvoření vlastní osobnosti.“

Jestliže někdo rozebírá vaše soukromí, je to, jako kdyby sval po svalu, kost po kosti rozebíral vaše tělo. Pohybuje se tak blízko, že už to blíž nejde a svými otázkami jako by dělal šrámy ve vaší hlavě a duši, které často bolí. Občas ani lidé nemusí pokládat dotěrné otázky na to, abyste cítili, že máte nedostatek soukromí. Svě dělá i dlouhý pobyt ve společnosti lidí. Každý občas touží být sám a mít svůj klid. Můžete spoustu času trávit s úžasnými lidmi, kterým záleží na tom, abyste byli šťastní, veselí a spokojení, ale jejich stálá přítomnost ve vás vzbuzuje pocit nedostatečného soukromí. Sama jsem to několikrát zažila. Nijak se nestraním kolektivu úžasných a veselých lidí, ale občas se stane, že toužím být zkrátka sama. Nemám vyhrazeno, kolikrát do týdne nestojím o společnost. Občas se zkrátka stane, že se vzbudím a cítím se smutná. Nedokážu se bavit a na otázky typu „Co se děje?“, odpovídám: „Nic, mám se skvěle“, přitom cítím, že potřebuji být sama. Přála bych si mít ten pomyslný klíček nebo zip a zamknout se ve svém soukromí. Topit se ve vzpomínkách, melancholicky plakat u smutných písniček, urovnat si v hlavě svůj vlastní život, své soukromí. Dokážu být hodiny zavřená v pokoji a přemýšlet nad několika uplynulými lety, zvažovat, zda cesta, kterou jsem se vydala, byla ta správná, bilancovat s otázkou, zda něco mohlo být jiné – lepší. Nevadí mi, když celé odpoledne nikoho nevidím a s nikým nemluví. A přes to všechno si myslím, že nejsem samotářka. Tím, že přemýšlím, vzpomínám a plánuji, si tvořím své vlastní soukromí. Uchovávám v něm myšlenky, názory a pohled na život.

Pobyt ve společnosti není zlý – naopak – je velice důležitý. Musíme si ale uvědomit, že čím více s pohybujeme ve společnosti lidí, tím více vlaje náš šál odhalující naše soukromí. Každý z nás musí vědět, co všechno chce ze svého soukromí vypustit ven. Nikdy bych neřekla to, co opravdu nechci. Myslím, že se lidem dokážu rychle a hodně otevřít, ale vždy vím, kde je míra všech věcí. Porušení soukromí jiného člověka by se zajisté mělo trestat, ale všichni moc dobře víme, jak křehké soukromí je, a podle toho s ním musíme zacházet – stejně jako např. s porcelánovým nádobím. Porcelánové nádobí je drahé a jeho nová koupě by stála opravdu hodně peněz. Uvědomme si ale, že soukromí jsme sice dostali zadarmo, ale máme jen jedno. Nové už si nikdy koupit nemůžeme.

V dnešní době už soukromí není samozřejmostí, tím více bychom si ho měli vážit a chránit si ho. Jestliže dovolíme, aby nám naše soukromí někdo vzal, budeme se cítit stále prázdní a ani ti nejlepší přátelé ani naše životní láska ani naši rodiče a ani spousta peněz už nám pocit uchovaného soukromí nevrátí. A pak si už hodně rychle uvědomíme, že náš život není jenom náš, ale všech ostatních lidí. Lidí, které, jak časem zjistíme, vlastně vůbec neznáme a dovolili jsme, aby znali oni nás. Víc než bychom si představovali a víc než bylo třeba.